

Nieuw ontwerp van norm tot wijziging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België

Geachte,

Ernst & Young, bedrijfsrevisoren BCVBA (hierna "ey") heeft met veel interesse kennis genomen van het nieuw ontwerp van norm tot wijziging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België en steunt de aanpassingen die aldus worden aangebracht aan de norm van 10 november 2009, met uitzondering voor wat betreft §10 van het nieuw ontwerp van norm.

Toelichting van ons voorbehoud:

§10 van het nieuw ontwerp van norm tot wijziging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België, stelt het volgende:

"Er wordt een paragraaf 5 ingevoegd, luidend als volgt:

"§5. Overeenkomstig paragraaf 5 van ISA 701 is deze van toepassing op controles van volledige sets van financiële overzichten voor algemene doeleinden van genoteerde entiteiten.

Het betreft de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, alsook de op een niet-gereglementeerde markt genoteerde vennootschappen en de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER).

Onverminderd lid 1, zal de bedrijfsrevisor, teneinde te voldoen aan de verplichting in artikel 10, lid 2,c) van de Europese Verordening Nr. 537/2014 van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie, ISA 701 toepassen op de controle van organisaties van openbaar belang zoals gedefinieerd door de Belgische wetgeving tot omzetting van voormelde Europese Verordening."

We bemerken dat het toepassingsgebied van ISA 701 zich volgens het ontwerp nieuwe norm, uitstrekt tot vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen (W. Venn), **alsook op de op een niet-gereglementeerde markt genoteerde vennootschappen.**

EY steunt deze uitbreiding van de definitie genoteerde vennootschappen, zoals voorzien in art 4 W. Venn. niet. Naar ons oordeel is dit een overbodige uitbreiding van het toepassingsveld hetwelk indruist tegen de doelstelling en de karakteristieken die net een niet-gereglementeerde markt eigen zijn zoals minder strikte regels op het vlak van transparantie, publicatie van jaarcijfers of boekhoudnormen.

De actoren op deze markt zijn zich bewust van hun keuze om te verhandelen op een markt die onderworpen is aan een significant gereduceerde reglementering en daaruit impliciet volgend hoger risico.

De bedrijfsrevisoren - leden van het IBR, vallen onder de toepassing van zowel de International Standards of Auditing (ISA's) als onder de Europese Verordening Nr 537/2014 van 16 april 2014.

Wij zijn van oordeel dat beiden, intrinsiek de mogelijkheid bieden om ISA 701 en art 10 c) van voormelde verordening, niet van toepassing te stellen voor genoteerde vennootschappen op een niet-gereguleerde markt.

We lichten dit toe als volgt:

➤ **Betreffende ISA 701:**

ISA 701.5 definieert het toepassingsgebied als volgt:

This ISA applies to audits of complete sets of general purpose financial statements of **listed entities** and circumstances when the auditor otherwise decides to communicate key audit matters in the auditor's report. This ISA also applies when the auditor is required by law or regulation to communicate key audit matters in the auditor's report.

In een paper van de IAASB "Questions and answers", dd November 2016 "Auditor Reporting; Frequently asked questions" gaat de ARIWG¹ verder in op de vraag inzake de definiëring van "listed companies" en geeft hieromtrent de volgende duiding:

" ...

ISA 220 defines a listed entity as follows:

"An entity whose shares, stock or debt are quoted or listed on a recognized stock exchange², or are marketed under the regulations of a recognized stock exchange or other equivalent body."

*The determination of which entities fall within that definition **can only be established at a jurisdictional level**. The National Standard Setter ("NSS") or others with the appropriate authority in the jurisdiction typically would make that determination. The determination of whether a stock exchange is "recognized" may include consideration of matters such as the following:*

- (i) Whether the exchange is a public exchange,*
- (ii) Whether there is a generally accepted framework, criteria or standards that govern admission to listing on the exchange (e.g., "listing rules");*
- (iii) Whether the exchange on which entities' shares are traded sets forth trading related regulations, for example, those in respect of offering securities to the public, announcements etc.*

In some jurisdictions, listed entities may form part of a broader definition of "public interest entity," with a requirement in the jurisdiction that all public interest entities comply with the requirements in the ISAs that apply to audits of financial statements of listed entities.

..."

Hieruit volgt duidelijk dat men naar de nationale wetgeving dient te refereren.

¹ Auditor Reporting Implementation Working Group

² We (note of the author of this memo) draw the attention that a "recognized stock exchange is not the equivalent of a "regulated market"

In casu hebben we in België een duidelijke definitie van “genoteerde entiteiten” in het W.Venn. :

[Art. 4.](#) <W 2002-08-02/64, art. 143, 009; Inwerkingtreding : 01-06-2003>

Genoteerde vennootschappen zijn vennootschappen waarvan de effecten zijn **toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt** in de zin van artikel 2, 3°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

➤ **Betreffende de Europese Verordening Nr. 537/2014:**

Deze verordening heeft als toepassingsgebied de Organisaties van Openbaar Belang.

De definitie van een Organisatie van Openbaar Belang (OOB) is neergelegd in de Europese richtlijn betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (2006/43/EC) en betreft:

- Entiteiten beheerst door het recht van een EU-lidstaat waarvan effecten zijn toegelaten tot de handel op **een gereglementeerde effectenmarkt**.
- Kredietinstellingen, zoals een (commerciële) bank.
- Optioneel: entiteiten die door een EU-lidstaat zijn aangemerkt als OOB, zoals bijvoorbeeld ondernemingen met een significant maatschappelijk belang gelet op hun aard, omvang, of het aantal werknemers.

De definitie van een OOB in onze nationale wetgeving vinden we terug in de Wet van 7 December 2016.

— Wet tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren

TITEL 3. — *Organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren*

HOOFDSTUK I. — *Definities*

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

7° organisaties van openbaar belang: de organisaties als bedoeld in artikel 4/1 van het Wetboek van Vennootschappen;

De Vennootschappenwet geeft aldus als definitie:

[Art. 4/1.](#) [1Onder "organisatie van openbaar belang", moet worden verstaan:

1° **de genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 4;**

2° de kredietinstellingen: de kredietinstellingen bedoeld in boek II van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen;

3° de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen: de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen bedoeld in boek II van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;

4° de vereffeningsinstellingen alsook de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen: de vereffeningsinstellingen bedoeld in artikel 36/1, 14°, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, alsook de instellingen waarvan de activiteit erin bestaat om, geheel of gedeeltelijk, het operationeel beheer van de dienstverlening door dergelijke vereffeningsinstellingen te waarborgen.]

Aldus vallen we terug, via het art 4 W Ven, op het toepassingsgebied dat enkel de op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschappen betreft.

Bijkomend aandachtspunt:

Ter gelegenheid van enkele informele gesprekken aangaande commentaren op het ontwerp van nieuwe norm, werd aangehaald dat een aanpassing van de nieuwe ontwerp norm zoals door ons wordt voorgesteld, een analoge problematiek zou creëren m.b.t. de Norm van 2014 inzake de toepassing van ISQC1 in België.

Deze de norm stipuleert immers dat de term "*beursgenoteerde entiteiten*" in België niet enkel verwijst naar de "*genoteerde vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen maar ook naar de op een niet gereguleerde markt genoteerde vennootschappen*".

Terwijl wij van oordeel zijn dat m.b.t. de opdrachtgerichte kwaliteitscontrole, onverminderd dient toegepast te worden onafhankelijk van de notering van een entiteit op een gereguleerde of niet-gereguleerde markt, is dit niet mutatis mutandis toepasselijk voor de opname van Ka's in het audit rapport.

Het onderscheid tussen de twee onderwerpen is van essentieel belang.

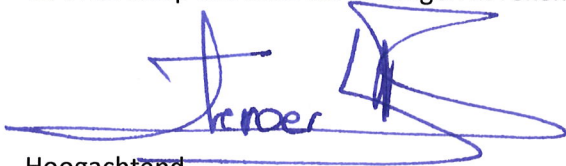
Immers ISQC1 raakt de kwaliteit van de uitvoering van de audit terwijl de KAM een loutere verplichting van bijkomende informatie behelst.

Dit brengt ons terug op het feit dat de niet-gereguleerde markt een andere eigenheid heeft met daaruit voortvloeiend duidelijk meer beperkte informatieverplichtingen.

We beschouwen de toelichting in de Norm van 2014 bij het gebruik van de term "*beursgenoteerde entiteiten*", als een uitbreiding van het toepassingsgebied van ISQC1 en niet als een wijziging van de definitie van "*beursgenoteerde entiteiten*" op zich.

Deze uitbreiding van toepassingsgebieden achten we overbodig voor wat betreft de toepassing van de Ka's, wat geheel los gezien dient te worden van de toepassingsgebied zoals gedefinieerd voor ISQC1. We zijn daarom van mening dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de Ka's naar auditrapporten over entiteiten waarvan de effecten zijn genoteerd op niet-reglementeerde markt, onnodig is, onnodig meer risico met zich meebrengt voor de beroepsbeoefenaar, en absoluut niet de geest weerspiegelt van het toepassingsgebied van de Europese Verordening nr. 537/2014.

Met dank voor de mogelijkheid die werd geboden om onze commentaren op dit ontwerp over te maken en in de hoop dat onze bemerkingen in rekening zullen kunnen genomen worden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Vertegenwoordigd door
Harry Everaerts
Professional Practice Director